

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет української філології, культури і мистецтва

Кафедра української мови

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«02» *листопада* 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Українські студії: Культура усного і писемного мовлення (українська)
для студентів**

рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

спеціальності: 017 Фізична культура і спорт

освітньої програми: 017.00.01 Фізичне виховання

Київ – 2023

Розробник: Засць Валентина Григорівна, доцент кафедри української мови
Факультету української філології, культури і мистецтва Київського
університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Викладач : Засць Валентина Григорівна, доцент кафедри української мови
Факультету української філології, культури і мистецтва Київського
університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови
Протокол від «02» лютого 2023 р. № 1

доктор філологічних наук, професор Завідувач кафедри
Михайло ВІНТОНІВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми **017.00.01**
Фізичне виховання Ясько Л.В.

Гарант освітньої програми Лілія ЯСЬКО

Робочу програму перевірено
«   » _____ 2023 р.

Заступник декана
з науково-методичної та навчальної роботи _____ Світлана ГОРОБЕЦЬ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «   » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), «   » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), «   » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), «   » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), «   » _____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

«Українські студії: Історія української культури, Культура усного і писемного мовлення (українська)»

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма
«Українські студії: Історія української культури: Культура усного і писемного мовлення (українська)»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6 / 180	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	6	
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Аудиторні	70	24
Модульний контроль	10	-
Семестровий контроль	+	+
Самостійна робота	70	156
Форма семестрового контролю	Іспит 30 годин	
Змістовий модуль: «Культура усного і писемного мовлення (українська)»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	2/60
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	13	52
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні української громадянської ідентичності шляхом підвищення ролі української мови як національної цінності, шляхом подолання мовно-культурної меншовартості українців та поглибленні системного уявлення студентів про усне і писемне мовлення українців, а також у формуванні українськомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців. Вивчення курсу стане основою для подальшого формування фахових компетентностей здобувача освіти на основі знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

Завдання курсу передбачають такі процеси:

- **виховання** у здобувачів вищої освіти почуття національної свідомості та історичної мовно-культурної пам'яті, що сприятиме підвищенню мотивації вивчення культури усного та писемного мовлення, історії української культури та права людини, громадянина України
- **формування** української громадянської ідентичності; популяризації та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України;
- **формування** українськомовного іміджу, комунікативної, мовленнєвої, прагматичної, соціокультурної, загальних та фахових компетентностей у процесі усвідомленого опанування мовної, мовленнєвої, комунікативної теорій;
- **здійснення** заходів, спрямованих на розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання.

Упровадж вивчення курсу також маємо здійснювати наступне:

розвивати *інтегральну компетентність*:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- розвивати *загальні компетентності* такі, як:

ЗК2 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

3. Результати навчання за дисципліною

Навчання за дисципліною спрямоване на отримання таких програмних результатів за ОПП 017.00.01 «Фізичне виховання» освітнього рівня: першого «бакалаврського» рівня вищої освіти:

ПРН2 Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної/заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторна					Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні заняття	Лабораторні	Індивідуальні	
Семестр 1. Змістовий модуль 1. Культура усного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору							
<u>Тема 1.</u> Генеалогія української мови	2	-	-	2	-	-	-
<u>Тема 2.</u> Функціонально-стилістична диференціація української мови як основа культури фахової мови	2	-	-	2	-	-	-
<u>Тема 3.</u> Культура усного фахового спілкування	2	-	-	2	-	-	-
<u>Тема 4.</u> Функціонування української мови в уснорозмовній сфері та вплив на соціум (професійна комунікація, мова медіа та реклами)	2	-	-	2	-	-	-
<u>Тема 5.</u> Виразність усного мовлення	4	-	-	2	-	-	2
<u>Тема 6.</u> Орфоепічна та акцентуаційна грамотність як складник мовленнєвої культури фахівця	4	-	-	2	-	-	2
<u>Тема 7.</u> Технології комунікативного впливу	2	-	-	2	-	-	-
<u>Тема 8.</u> Мовний етикет як складник культури мовлення	4	-	-	2	-	-	2
<u>Тема 9.</u> Гендерні та вікові аспекти спілкування	2	-	-	2	-	-	-
Модульний контроль 1	2						
Разом за Модуль 1	26			18			6
Змістовий Модуль 2. Культура писемного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору							
<u>Тема 10.</u> Динаміка мовної норми і проблеми кодифікації	4	-	-	2	-	-	2
<u>Тема 11.</u> Український правопис у контексті мовних інновацій	4	-	-	2	-	-	2
<u>Тема 12.</u> Лексична та фразеологічна правильність мовлення	2	-	-	2	-	-	-
<u>Тема 13.</u> Граматична парадигма в лінгвальній культурі фахівця	4	-	-	2	-	-	2
<u>Тема 14.</u> Синтаксичні аспекти культури	3	-	-	2	-	-	1

мовлення							
Модульний контроль 2	2	-	-	-	-	-	-
Разом за Модуль 2	19	-	-	10	-	-	7
Підготовка до проходження контрольних заходів	60	-	-	28			13+ 15 с/к

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Культура усного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору

Тема 1. Генеалогія української мови

Основні питання теми:

1. Генеалогія української мови та чинники ідентичності українців, українства.
2. Основні складники ДНК-генеалогії.
3. Маркери генеалогії української мови.
4. Генеалогічна парадигма в художньому та публіцистичному стилях.

Ключові слова: *українці, українство, українська мова, український етнос, українська нація, ДНК-генеалогія, ідентичність*

Рекомендована література:

Основна: 1; 2; 3;5

Додаткова: 1; 5;6;7;9.

Тема 2. Функціонально-стилістична диференціація української мови як основа культури фахової мови.

Основні питання теми:

1. Значення функційних стилів стилів у фаховій діяльності.
2. Функційні стилі та їх підстили.
3. Особливості використання у професійній діяльності поєднання основних функційних стилів (офіційно-діловий, науковий, розмовний (усна та писемна форми)).
4. Форми реалізації функційних стилів у практиці ділового спілкування.

Ключові слова: *стилістика, офіційно-діловий стиль, розмовний стиль, науковий стиль, епістолярний стиль, конфесійний стиль, художній стиль, публіцистичний стиль, стиль медіа, стилістичний ресурс.*

Рекомендована література:

Основна: 2; 3;5

Додаткова: 1; 6; 7;9

Тема 3. Культура усного фахового спілкування

Основні питання теми:

1. Фахова взаємодія, спілкування, комунікація, їх особливості та відмінності.
2. Види фахової взаємодії, етапи спілкування.
3. Мова, мовлення і спілкування.
4. Вербальні та невербальні засоби спілкування.

Ключові слова: *бесіда, вербальні засоби, спілкування, гендер, гучність мовлення, дискусія, ділова бесіда, невербальні та вербальні засоби комунікації, перемовини, погляд, полеміка, правила спілкування, міміка, жести, телефонна розмова.*

Рекомендована література:

Основна: 3; 4; 5

Додаткова: 1; 2; 6; 7; 8

Тема 4. Функціонування української мови в уснорозмовній сфері та вплив на соціум (професійна комунікація, мова медіа та реклами). Основні ознаки культури мови, мовлення і комунікації.

Основні питання теми:

1. Поняття «культура мови» та «мовлення», «комунікація» у фаховій діяльності фахівця фізичної культури і спорту.
2. Комунікативні ознаки культури мовлення у мові медіа та реклами фізичної культури і спорту.
3. Вплив мови медіа, реклами на культуру мови та мовлення фахівців спеціальності фізична культура і спорт.
4. Вплив мовних та позамовних чинників на дотримання мовних норм (орфоепічних та акцентуаційних) у професійній діяльності майбутнього фахівця фізичного виховання.
5. Роль словників у професійному мовленні фахівця. Типи словників.

Ключові слова: культура мови, культура мовлення, комунікація, норма, мовна норма, орфоепічні норми, акцентуаційні норми, анормативність, адекватність мовлення, багатство мовлення, доречність мовлення, звертання, змістовність мовлення, мовленнєвий етикет, морфемний словник, словник іншомовних слів, словник паронімів, словник синонімів.

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 1; 4; 6; 7; 8

Тема 5. Культура усної професійної комунікації.

Основні питання теми:

1. Усні форми професійної комунікації та їх особливості в діяльності фахівців закладів фізичного виховання.
2. Індивідуальні та колективні форми спілкування фахівців фізичної культури і спорту.
3. Функції та види бесід. Стратегія поведінки під час ділової бесіди.
4. Етикетні форми спілкування телефоном. Етичне використання мобільного зв'язку.

Ключові слова: бесіда, діалог, ділова бесіда, індивідуальна бесіда, індивідуальні форми ділового спілкування, інтонація, мобільний телефон, монолог, телефон, телефонна розмова, усне літературне професійне мовлення, усне спілкування

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 1; 2; 4; 5; 8; 9

Тема 5. Виразність усного мовлення

Основні питання теми:

1. Дотримання орфоепічних норм та їх вплив на виразність усного мовлення у професійному спілкуванні фахівця спеціальності фізична культура і спорт.
2. Дотримання граматичних норм під час продукування лексем.
3. Приклади порушення мови емоційно зниженою лексикою, словами-паразитами, плеоназмами, тавтологією.
4. Етика спілкування у професійному середовищі працівника фізичної культури і спорту.
5. Шляхи підвищення культури мовлення сучасного фахівця закладу фізичного виховання.

Ключові слова: діалектна лексика, доречне мовлення, достатність, етика спілкування, жаргонна лексика, засмічення мови, канцеляризми, контекстуальна доречність, тавтологія, чистота мовлення.

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 5; 8; 9

Тема 6. Орфоепічна та акцентуаційна грамотність як складник мовленнєвої культури фахівця

Основні питання теми:

1. Орфоепічні норми у професійному мовленні. Особливості вимови голосних і приголосних звуків в українській мові.
2. Явище асиміляції фонем.
3. Складні випадки наголошування слів.
4. Порушення орфоепічних, акцентуаційних норм. Шляхи усунення анормативності.

Ключові слова: акцент, акцентуаційні норми, голосний звук, приголосний звук, словесний наголос, фонема, фразовий наголос

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 4; 5; 8; 9

Тема 7. Технології комунікативного впливу

Основні питання теми:

1. Шляхи комунікативного впливу у професійному спілкуванні педагогічного працівника спеціальності фізична культура і спорт.
2. Дотримання граматичних норм під час комунікації.
3. Приклади порушення мови у процесі комунікативного впливу.
4. Етика комунікативного впливу у професійному середовищі працівника спеціальності фізична культура і спорт.

Ключові слова: комунікація, комунікативний вплив, доречне мовлення, достатність, етика спілкування, жаргонна лексика, засмічення мови, канцеляризми, контекстуальна доречність, тавтологія, чистота мовлення.

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 7; 8

Тема 8. Мовний етикет як складник культури мовлення

Основні питання теми:

1. Поняття «мовний етикет» та складники словникового запасу сучасного фахівця фізичної культури і спорту.
2. Умови досягнення високого рівня мовного етикету у спорті під час тренування, участі у змаганнях та післязмагальний період).
3. Вербальні й невербальні засоби впливу на якість професійного спілкування.
4. Шляхи підвищення багатства (різноманітності) фахового мовлення сучасного фахівця спеціальності фізична культура і спорт.

Ключові слова: етикет, мовний етикет, звітна доповідь, етикет ділової доповіді, етикет наукової доповіді.

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 7; 8

Тема 9. Гендерні та вікові аспекти спілкування

Основні питання теми:

1. Особливості спілкування з урахуванням гендерного рівня під час тренування, проведення змагань.
2. Лексичні маркери виокремлення гендеру та вікового спілкування в секторі спорту та фізичної культури.
3. Граматичні маркери виокремлення гендеру та вікового спілкування у спорті.

Ключові слова: етикет, гендер, гендерна рівність, спілкування, вікові аспекти спілкування.

Рекомендована література:

Основна: 1; 2; 5

Додаткова: 1; 5; 7; 8

Змістовий Модуль 2

Культура писемного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору

Тема 10. Динаміка мовної норми і проблеми кодифікації

1. Поняття мовної норми та анормативність у фаховій комунікації.
2. Взаємодія прескриптивної та дескриптивної мовної норми та її вплив на культуру лінгвального простору сучасного фахівця.
3. Словники, довідникова література педагогічної галузі.
4. Проблема кодифікації лексичних одиниць.

Ключові слова: норма, мовна норма, анормативність, кодифікація, прескриптивна мовна норма, дескриптивна мовна норма, лексична одиниця.

Рекомендована література:

Основна: 1; 4; 5

Додаткова: 1; 2; 4; 6; 7; 8

Тема 11. Український правопис у контексті мовних інновацій.

1. Український правопис та нові вимоги до писемного мовлення.
2. Графічна норма та причини анормативності.
3. Кодифікація мовних іновацій.
4. Шляхи запобігання порушень графічної, орфографічної норми в офіційно-діловому стилі.

Ключові слова: український правопис, писемне мовлення, графічна норма, графічна анормативність.

Рекомендована література:

Основна: 1; 4; 5

Додаткова: 1; 4; 6; 7; 9

Тема 12. Лексична та фразеологічна правильність мовлення

Основні питання теми:

1. Лексикологія і лексикографія сучасної української літературної мови.
2. Професійна лексика, термінологічна лексика.
3. Нормативне використання багатозначних слів та омонімів у професійному мовленні педагогічного працівника зі спеціальності фізична культура і спорт.
4. Особливості використання паронімів, синонімів, пуризмів.

5. Джерела фразеологізмів. Фразеологічні словники.
6. Фразеологізми в діловому мовленні сучасного фахівця.
7. Стилiстичні засоби лексикології та фразеології.

Ключові слова: лексика, лексикографія, лексикологія, омоніми, пуризм, синоніми, термінологічна лексика, фразеологізм, фразеологічний словник.

Значення фразеологізмів для підвищення культури фахової мови.

Ключові слова: професійне мовлення, стилістичні засоби фразеології.

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 1; 4; 5 ; 6;7

Тема 13. Граматична парадигма в лінгвальній культурі фахівця

Основні питання теми:

1. Морфологічні норми української мови, їх реалізація у професійному мовленні.
2. Граматичні парадигми вживання іменникових форм у фахових текстах.
3. Граматичні парадигми вживання прикметників у професійному спілкуванні.
4. Граматичні парадигми вживання числівників в офіційно-діловому стилі та усному мовленні фахового спілкування.
5. Граматичні парадигми дієслів та дієслівних форм у функціональних стилях фахової діяльності.
6. Прийменники у діловому мовленні. Особливості вживання прийменників.

Ключові слова: професійне мовлення, стилістичні засоби фразеології.

Рекомендована література:

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 1; 4; 5; 6; 8; 9

Тема 14. Синтаксичні аспекти культури мовлення

Основні питання теми:

1. Синтаксичні норми професійного спілкування фахівця спеціальності фізична культура і спорт.
2. Причини виникнення порушення синтаксичних норм.
3. Шляхи усунення синтаксичної анормативності у фаховій діяльності.

Ключові слова: синтаксична норма, синтаксична анормативність **Рекомендована література:**

Основна: 2; 3; 4; 5

Додаткова: 4; 5 ; 6; 8; 9

6. Контроль навчальних досягнень із дисципліни

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1) відвідування лекцій	-	-	-	-	-
2) відвідування практичних занять	1	9	9	5	5
3) робота на практичному занятті	10	9	90	5	50
4) виконання завдань самостійної роботи	5	3	15	4	20
5) виконання МКР	25	1	25	1	25
Разом: максимальна кількість балів	-	-	139		100
Розрахунок коефіцієнта	239:60=3,98				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1.

Культура усного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору

Самостійна робота 1.

Тема 5. Виразність усного мовлення

Завдання 1. Підготуйте виступ на одну з тем:

Тема 1. Волонтерство дуже популярне у світі. Що, на Вашу думку, спонукає людей займатися волонтерством? У якій сфері Вам було б цікаво стати волонтером?

Тема 2. Культура – важливий складник життя спільноти. Які українські культурні традиції Вам відомі? Як культура впливає на впізнаваність країни?

Тема 3. Існує думка, що в сучасному світі частина професій згодом зникне у зв'язку з технічним прогресом. Як Ви думаєте, які фахівці будуть завжди потрібними? Які професії треба опанувати в майбутньому?

Самостійна робота 2.

Тема 6. Орфоепічна та акцентуаційна грамотність як складник мовленнєвої культури фахівця.

Завдання 1. Підготуйте повідомлення на одну із тем.

Тема 1. Які види мистецтва (кінематограф, живопис, література тощо) Вам найбільше подобаються? Який Ваш улюблений твір мистецтва? Чим він Вам подобається? Як мистецтво, на Вашу думку, впливає на людину?

Тема 2. Соціальні мережі – універсальний інструмент для комунікації між людьми у ХХІ ст. Як саме вони вплинули на суспільство? Які, на Вашу думку, переваги і недоліки користування соціальними мережами?

Тема 3. У великому місті значна кількість жителів має власне авто, оскільки ним зручно та швидко можна дістатися у потрібне місце. Яким Ви бачите ідеальне авто? Як, на Вашу думку, зміняться автомобілі в місті?

Самостійна робота 3.

Тема 8. Мовний етикет як складник культури мовлення

Завдання 1. Підготуйте повідомлення на одну з тем:

Тема 1. Використовуючи етикетні формули, змодельуйте поведінкову ситуацію з керівництвом закладу у разі запізнення на роботу, навчальні заняття.

Тема 2. Змодельуйте мовленнєву ситуацію зустрічі із роботодавцем.

Тема 3. Змодельуйте зустріч із журналістом. Тема бесіди: «Коротко про наболіле».

Змістовий модуль 2

**Культура писемного мовлення як чинник творення
лінгвального (фахового) простору**

Самостійна робота 4.

Тема 10. Динаміка мовної норми і проблеми кодифікації.

Завдання 1. Проаналізуйте писемне мовлення дописувачів соціальних мереж (на вибір), проаналізуйте помилки, сформулюйте та запишіть висновки.

Завдання 2. Проаналізуйте мовлення Ваших однокласників, проаналізуйте особливості «мовного портрету мовця», сформулюйте та запишіть висновки.

Завдання 3. Проаналізуйте мовлення Вашого кумира (спортсмена, який має численні нагороди, діяча культури та мистецтва України), проаналізуйте особливості «мовного портрету» мовця, сформулюйте та запишіть висновки.

Самостійна робота 5.

Тема 11. Український правопис у контексті мовних іновацій.

Завдання 1. Прочитайте текст листа «Слово про мову», вміщеного за покликанням <http://www.golos.com.ua/article/327219> в газеті «Голос України». Опишіть проблеми, до яких звертається автор листа.

Завдання 2. Напишіть листа до одного з часописів «Мовне обличчя мого міста».

Завдання 3. Напишіть листа до одного з часописів «Мовна поведінка поза родинним колом».

Самостійна робота 6.

Тема 13. Граматична парадигма в лінгвальній культурі фахівця

Завдання 1. Напишіть відгук на переглянута відеорекламу спортивної тематики.

Завдання 2. Напишіть відгук на переглянутий репортаж зі спортивних змагань.

Завдання 3. Напишіть відгук на прочитану статтю з Вашого фаху.

Самостійна робота 7.

Тема 14. Синтаксичні аспекти культури мовлення

Завдання 1. Напишіть відгук на тренувальні вправи для підтримки фізичного стану, запропоновані фахівцями фізичного виховання і спорту.

Завдання 2. Підготуйте анонс на спортивні змагання для дітей середнього шкільного віку.

Завдання 3. Підготуйте рекламу-запрошення на спортивні змагання серед вихованців різних вікових категорій.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Культура усного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору			
Тема 5: Виразність усного мовлення	Індивідуальне опитування	5	V
Тема 6: Орфоепічна та акцентуаційна грамотність як складник мовленнєвої культури фахівця.	Індивідуальне опитування	5	VI
Тема 8: Мовний етикет як складник культури мовлення	Індивідуальне опитування	5	VIII
Разом за змістовий модуль 1 : 15 балів			
Культура писемного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору			
Тема 10. Динаміка мовної норми і проблеми кодифікації.	Письмове опитування	5	X
Тема 11. Український правопис у контексті мовних іновацій.	Письмове опитування	5	XI
Тема 13. Граматична парадигма в лінгвальній культурі фахівця.	Письмове опитування	5	XIII
Тема 14. Синтаксичні аспекти культури мовлення	Письмове опитування	5	XIV
Разом за змістовий модуль 2 : 20 балів			
Разом за семестр : 35 балів			

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

Максимальна кількість балів – 5

Оцінка за п'ятибальною шкалою	Зміст оцінки
5 балів	студент глибоко та міцно засвоїв матеріал; наводить теоретично і практично правильні, обґрунтовані коментарі; проводить грамотний та чітко структурований аналіз мови; самостійно здійснює узагальнення і висновки; вичерпно, послідовно, грамотно оформив самостійно виконані завдання (оцінка «відмінно»).
4 бали	студент добре знає матеріал, але допускає незначні помилки в аналізі мови, які за допомогою викладача швидко виправляє; здатен здійснювати лінгвістичний аналіз, самостійно робити висновки; успішно виконав та оформив самостійну роботу з незначною кількістю помилок (оцінка «добре»).
3 бали	виконано не всі завдання; студент припускається грубих помилок, які самостійно не може виправити; недостатньо правильно і грамотно оформлено результати аналізу; рівень розуміння матеріалу студентом можна визначити як поверхневий (оцінка «задовільно»).
2 бали	студент засвідчує фрагментарне знання матеріалу, не може здійснити аналіз мови; наявна значна кількість суттєвих

	помилки у змісті та оформленні (оцінка «незадовільно»).
1 бал	студент засвідчує окремі фрагменти знань, не може здійснити аналіз мови; наявна значна кількість суттєвих помилок у змісті та оформленні (оцінка «незадовільно»).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Модульна контрольна робота №1

Форма проведення: письмова. Максимальна кількість балів: 25 балів. Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 25 тестових завдань, правильне виконання яких оцінюється у 25 балів.

Модульна контрольна робота №2

Форма проведення: письмова. Максимальна кількість балів: 25 балів. Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 25 тестових завдань, правильне виконання яких оцінюється у 25 балів.

Максимальна кількість балів: 25 балів.

Максимальна кількість балів – 25	Критерії оцінювання
25 – 20	Завдання виконані якісно (90% – 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 – 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% – 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 – 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% – 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Проведення семестрового контролю здійснюватиметься за сумарною кількістю балів, що є результатом поточного оцінювання, поділених на коефіцієнт 3,98 (табл. 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів).

Здійснюватиметься семестровий контроль з урахуванням компонентів двох дисциплін «Історія української культури» та «Культура усного і писемного мовлення (українська)». Контроль проводиться комплексно: 20 тестових завдань з дисципліни «Історія української культури» (20 балів), з дисципліни «Культура усного і писемного мовлення (українська)» відповідно 10 тестових завдань (10 балів) та одна розмовна тема на вибір студента, яку виголошує (10 балів).

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового

		матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань/умінь/навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання і професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
FX, F	1-59	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

6.6. Орієнтований перелік розмовних тем для семестрового контролю

1. Розкрийте поняття «генеалогія української мови», «національна мова українського народу», «національна культура». Вкажіть найістотніші ознаки поняття «літературна мова».
2. Схарактеризуйте особливості мови фахового ділового спілкування.
3. Розкрийте поняття «мовна норма» в сучасному діловому спілкуванні.
4. Визначте диференційні особливості понять «культура мови» й «культура мовлення».
5. Розкрийте особливості специфіки мовлення фахівця педагогічного закладу.
6. Визначте роль та значення функційних стилів у фаховій діяльності працівника закладу освіти.
7. Розкрийте поняття «культура мови», «мовлення» та «комунікація» у фаховій діяльності.
8. Назвіть комунікативні ознаки культури мовлення працівника спеціальності фізична культура і спорт.
9. Визначте роль і значення впливу мовних та позамовних чинників на дотримання мовних норм (орфоепічних та акцентуаційних) у професійній діяльності фахівця фізичне виховання.
10. Схарактеризуйте роль словників у професійному мовленні фахівця закладу освіти. Назвіть типи словників.
11. Назвіть комунікативні ознаки культури мовлення фахівця.
12. Розкрийте особливості використання у професійній діяльності поєднаності основних функційних стилів (офіційно-діловий, науковий, розмовний (усна та писемна форми)).
13. Назвіть форми реалізації функційних стилів у практиці ділового спілкування.
14. Схарактеризуйте особливості фахової взаємодії, спілкування, комунікації.
15. Схарактеризуйте усні форми професійної комунікації та їх особливості.
16. Назвіть етикетні форми спілкування телефоном. Розкрийте поняття «етикет» використання мобільного зв'язку в закладі освіти.
17. Змодельуйте бесіду фахового спілкування щодо вирішення виробничих проблем (вчитель фізичної культури – медична сестра закладу).
18. Змодельуйте бесіду фахового спілкування щодо вирішення виробничих проблем (вчитель фізичної культури – керівник закладу).
19. Змодельуйте бесіду фахового спілкування щодо вирішення виробничих проблем (вчитель фізичної культури – помічник керівника закладу).
20. Змодельуйте бесіду фахового спілкування щодо вирішення виробничих проблем (вчитель фізичної культури – учасники спортивних змагань).
21. Змодельуйте бесіду фахового спілкування щодо вирішення виробничих проблем (вчитель фізичної культури – організатори спортивних змагань).
22. Розкрийте особливості дотримання орфоепічних норм у професійному мовленні. Особливості вимови голосних і приголосних звуків в українській мові.

23. Розкрийте особливості дотримання орфоепічних норм у професійному мовленні, що розкривають явище асиміляції приголосних звуків в українській мові.
24. Розкрийте особливості дотримання акцентуаційних норм у професійному мовленні, що демонструють складні випадки наголошування слів.
25. Назвіть причини порушення орфоепічних, акцентуаційних норм у професійному мовленні. Розкрийте шляхи усунення анормативності.
26. Схарактеризуйте особливості професійної лексики та терміни педагогічної галузі. Розкрийте роль словників у педагогічній галузі.
27. Схарактеризуйте особливості нормативного використання багатозначних слів та омонімів у професійному мовленні.
28. Визначте зміст поняття «мовні норми фахового спілкування». Назвіть вимоги до дотримання синтаксичних норм фахівцем педагогічного закладу.
29. Розкрийте особливості специфіки мовлення фахівця спеціальності фізична культура і спорт. Запишіть стилістичні вимоги до культури мовлення.
30. Проаналізуйте вимоги до норм сучасного ділового спілкування у педагогічному закладі; назвіть етикетні форми спілкування телефоном; вкажіть етичні вимоги використання мобільного зв'язку.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Культура усного і писемного мовлення (українська)»

Денна форма/заочна форма

Разом за семестр: 60 год., практичні заняття – 28 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 13 год, семестровий контроль – 15 годин

Тиждень															
Модулі	Змістовий Модуль 1.										Змістовий Модуль 2				
Назва модуля	Культура усного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору										Культура писемного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору				
Лекції															
Дати															
Теми практичних занять	<u>Тема 1.</u> Генеалогія української мови (10б+1)	<u>Тема 2.</u> Функціонально-стилістична диференціація української мови як основа культури фахової мови. (10б+1б)	<u>Тема 3.</u> Культура усного фахового спілкування. (10б+1б)	<u>Тема 4.</u> Функціонування української мови в уснорозмовній сфері та вплив на соціум (професійна комунікація, мова медіа та реклами). (10б+1б)	<u>Тема 5.</u> Виразність усного мовлення. (10б+1б)	<u>Тема 6.</u> Орфоепічна та акцентуаційна грамотність як складник мовленнєвої культури фахівця. (10б+1)	<u>Тема 7.</u> Технології комунікативного впливу. (10б+1)	<u>Тема 8.</u> Мовний етикет як складник культури мовлення. (10б+1б)	<u>Тема 9.</u> Гендерні та вікові аспекти спілкування. (10б+1б)	<u>Тема 10.</u> Динаміка мовної норми і проблеми кодифікації. (10б+1б)	<u>Тема 11.</u> Український правопис у контексті мовних інновацій. (10б+1б)	<u>Тема 12.</u> Лексична та фразеологічна правильність мовлення. (10б+1б)	<u>Тема 13.</u> Граматична парадигма в лінгвальній культурі фахівця. (10б+1б)	<u>Тема 14.</u> Синтаксичні аспекти культури мовлення. ((10б+1б)	
Самостійна робота					5б	5б		5б		5б		5б	5б		
Контроль	Модульна контрольна робота 1. 25б										Модульна контрольна робота 2. 25б				

Загальна кількість балів: 239

Коефіцієнт 3,98

7. Навчально-методична карта дисципліни «Культура усного і писемного мовлення (українська)»

Заочна форма

Разом за семестр: 60 год., практичні заняття –8 год., модульний контроль –год., самостійна робота – 52 год

Тиждень														
Модулі	Змістовий Модуль 1..						Змістовий Модуль 2							
Назва модуля	Культура усного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору						Культура писемного мовлення як чинник творення лінгвального (фахового) простору							
Лекції														
Дати														
Теми практичних занять	<u>Тема 1.</u> Генеза української мови (10б+1)	<u>Тема 2.</u> Функціональні стилістична диференціація української мови як основи культури фахової мови. (10б+1б)	<u>Тема 3.</u> Культура усного фахового спілкування. (10б+1)	<u>Тема 4.</u> Функціонування української мови в уснорозмовній сфері та вплив на соціум (професійна комунікація, мова медіа та реклами). (10б+1)					<u>Тема 9.</u> Гендерні та вікові аспекти спілкування. 5 б самостійна робота)	<u>Тема 10.</u> Динаміка мовної норми і проблеми кодифікації. (10б+1б) 5 бсамостійна робота)	<u>Тема 11.</u> Український правопис контексті мовних інновацій. (10б+1б) 5 б самостійна робота)	<u>Тема 12.</u> Лексична та фразеологічна правильність мовлення. 5 бсамостійна робота	<u>Тема 13.</u> Граматична парадигма лінгвальної культури 5 б фахівця.	<u>Тема 14.</u> Синтаксичні аспекти культури мовлення. 5 б самостійна робота
Самостійна робота					<u>Тема 5.</u> Виразність усного мовлення 5б	<u>Тема 6.</u> Орфоепічна та акцентуаційна грамотність як складник мовленнєвої культури фахівця. 5 б	<u>Тема 7.</u> Технології комунікативного впливу. 5б	<u>Тема 8.</u> Мовний етикет як складник культури мовлення. 5 б	5б	5б	5б	5б	5б	
Контроль														

Загальна кількість балів: 134 (M1 87 балів+M2 47 балів)

Коефіцієнт 2,2

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

Основна література до курсу

1. Архангельська А. Femina cognita. Українська жінка у слові й словнику. Київ, 2019. 520 с.
2. Заболотний О., Заболотний В. Правильне мовлення. Київ, 2020. 272 с.
3. Маруніч І., Гайдаєнко І. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ, 2019. 224 с.
4. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. 6 те вид., зі змін. Львів : Львівська політехніка, 2020. 440 с.
5. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення. Київ, 2019. 184 с.

Додаткова:

1. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення : монографія. Київ : КММ. 2019. 208 с.
2. Заєць В. Г. Форми дієприкметників: способи врегулювання ня: порушень мовної норми (на матеріалі сучасної української мови). *Studia Philologica* : зб. наук. пр. 2017 (8). С. 24-28.
3. Заєць В. Г. Дериваційна парадигма дієслова (на матеріалі художньої прози Є.Гуцала). *Studia Linguistica* : зб. наук. пр. 2018 (XIII). С. 92-105/
4. Клименко Н.Ф. Як народжується слово : монографія. Київ : Академперіодика, 2017. 247 с.
5. Короткий словник термінів для професійного мовлення вчителя 2018 рік. Збірка термінів. /за ред.: Ходанич Л.П., к.п. н., доц., Палько Т.В. к.психол. наук, доц. кафедри педагогіки та психології. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/korotkiy-slovnik-terminiv-nush-dlya-profesiynogo-movlennya-vchitelya-2018-rik-17057.html> – Назва з екрана.
6. Личук М., Навальна М., Молоткіна Ю. Динаміка запозичень в українській мові на початку ХХІ століття: [монографія]. Київ : Компринт, 2021. 228 с.
7. Стишов О.А. Динаміка лексичного складу сучасної української мови: навч. посібник. Київ. 2019.195 с
8. Українська мова професійного спілкування. URL: https://pidruchniki.com/1435072247592/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_profesiynogo_spi_lkuvannya
9. Український правопис. Київ : Наукова думка. 2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

Інтернет-ресурси

1. Конституція України (чинна з 1996 р. зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Культура мови і культура мовлення. Комунікативні ознаки культури мовлення. URL: https://pidruchniki.com/1040101747600/dokumentoznavstvo/kultura_movi_kultura_movlennya_komunikativni_oznaki_kulturi_movlennya
3. Лексичні норми мови професійного спілкування. URL: https://pidruchniki.com/1814081747605/dokumentoznavstvo/leksichni_normi_movi_profesiynogo_spi_lkuvannya
4. Українська мова: Енциклопедія. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
5. Українська мова в Інтернеті. URL: <http://novamova.info/>
6. Український правопис (2019). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>
7. Уроки державної мови. URL: <http://mova.kreschatic.kiev.ua/8>. Центр культури української мови. URL: <https://centrkum.blogspot.com/>